
Produktionsvirksomheder overtager scenen

Højproduktiv. Innovativ. Omstillingsparat. Vækst i omsætning, eksport og værditilvækst. Og nu også vækst i antal arbejdspladser. Det er lidt af en sensation, men det er faktisk produktionsindustrien det handler om!

Læs om "Fremtidens industri", De skjulte helte og produktivitetskommissionen.

Inden for de sidste par år er produktionsvirksomheder kommet mere og mere på dagsorden. Der er begyndt at tegne sig et billede af produktionsvirksomheder, som specialiserede, videntunge, produktive og omstillingsparate.

Det billede står i skærende kontrast til den historie, der har eksisteret i den offentlige debat. Her har historien i højere grad handlet om outdatede samlebånds virksomheder, som langsomt vil lide lønsomhedsdøden eller outsource deres produktion til lavtlønslande. I de sidste overenskomstforhandlinger blev lønnedgang fremstillet, som det eneste saliggørende for at rede danske produktionsvirksomheder.

Men gennem det seneste år er der gradvis kommet en ny erkendelse af produktionsindustriens betydning. Vi forstår, at nok er mange af de traditionelle industrijobs forsvundet, men der er stor værditilvækst, eksportindtjening og jobs i

både industrien og i støtteerhvervene inden for bl.a. vidensservice.

Nu har denne erkendelse fået en ny dimension. Dansk Metal spår i dugfrisk analyse, at der frem mod 2020 vil blive skabt cirka 25.000 nye job i industrien.

Vurderingen fra Dansk Metal bakkes op af flere økonomer og industriens brancheorganisation DI.

Dette er nærmest sensationelt efter 50 års kontinuerlig nedgang i jobs.

Dagsordenændrende analyser

Om prognosen virkelig holder vand må de kommende år vise. Men det er interessant, at analysen kommer efter et par år, hvor dagsorden om produktion i Danmark er under gradvis forandring. Ikke mindst REG LABs analyse "Fremtiden Industri i Danmark" fra 2012 har medvirket til at nuancere forståelsen af produktionsvirksomheder i Danmark. Analysen blev udarbejdet i samarbejde med en række af REG LABs medlemmer fra stat, regioner og kommuner.

Analysen viste, at et overraskende stort antal industrivirksomheder – 795 af virksomhederne med mere end 5 ansatte – har trods krisen haft en meget positiv udvikling. Analysen viste også, at vækstvirksomhederne kommer fra et bredt spektrum af brancher, fra alle dele af

landet og rummer et bredt snit af såvel store som små industrivirksomheder.

Analysen pegede desuden på, at produktionsindustrien i Danmark har nogle styrker - bl.a. fleksibilitet, samspil mellem produktion og udvikling og services - som i fremtiden bliver efterspurgt i stigende grad globalt. Mens dansk produktion relative svagheder – primært omkostningsniveau – bliver relativt mindre. Med andre ord: positive perspektiver.

'Fremtidens industri' er gennem de seneste 15 måneder blevet formidlet ved talrige konferencer, workshops og bestyrelsesmøder over hele landet. Og har dannet fikspunkt for særlige initiativer mange steder, bl.a. hos Væksthus Hovedstadsregionen, i Trekantområdet og i Region Midtjylland. Og mange andre steder har analysen medvirket til, at REG LABs medlemmer arbejder for at få sat en prop i fordommene om industrien som passé.

FAKTABOKS: Analyser om industrivirksomheder

1/3 af de mellemstore industrivirksomheder har økonomisk set klaret sig fantastisk og er kommet styrket gennem krisen. - De skjulte helte 2013, Styrelsen for Forskning og Innovation:

<http://fivu.dk/publikationer/2013/de-skjulte-helte-produktivitets-succeser-i-dansk-industri>

795 industrivirksomheder eller ca. 21 pct. af alle industrivirksomhederne i Danmark med over fem ansatte, er lykkedes med at skabe en vækst på mere end 10 pct. - Fremtidens Industri 2012, REG LAB:
<http://www.reglab.dk/klyngeudvikling/fremtidens-industri-i-danmark>

Produktivitetskommissionen og De skjulte helte.

Efter "Fremtidens industri" har andre analyser lagt vigtige nuancer til billedet.

I foråret 2013 præsenterede Produktivitetskommissionen deres analyse af produktiviteten i det danske erhvervsliv. Den overordnede konklusion – ud over at produktivitetsvæksten i Danmark er lavere end de lande vi sammenligner os med – var at produktionsvirksomheder har den højeste produktivitet i det danske erhvervsliv, og trækker produktiviteten meget op. Det er serviceerhvervene, der primært halter bagefter.

Styrelsen for Forskning og Innovation udgav i september 2013 rapporten De Skjulte Helte, som Teknologisk Institut har stået bag. Analysen undersøger industrivirksomheder mellem 50 og 250 ansatte.

Analysen viser et klart billede af, at produktionsvirksomheder klarer sig godt. Rapporten overvejer også om resultaterne bør føre frem til en ændring af den eksisterende erhvervs- og innovationspolitik.

Analysen viser, at De skjulte helte - 1/3 af de mellemstore industrivirksomheder - økonomisk set klarer sig fantastisk og er kommet styrket gennem krisen.

Grunden til denne succes er lagt i deres forretningsmodel bestående af centrale elementer som:

- Stort fokus på ændringer i markedet - og en evne til proaktivt at reagere herpå.
- Udvikling mod nye markeder.
- Produktudvikling og -tilpasning i samspil med kunderne.
- Inddragelse af alle medarbejdere i produktion og udvikling.
- Stigende grad af indbygget service. Deres produkter sælges som servicerede varer,

hvilket muliggør kundedifferentiering til forskellige markeder.

Specialkonsulent Kåre Nordahl Larsen fra Styrelsen for Forskning og Innovation udtaler:

Der er en stor gruppe af de danske fremstillingsvirksomheder (ca. en tredjedel), som ikke blot har klaret sig igennem kriseårene, men som faktisk har oplevet en betydelig produktivitetsvækst op gennem kriseårene.

De virksomheder er kendetegnede ved i særlig grad at udvise vilje til vækst. De er eksportorienterede, og konstant drifts-optimerende. Og investerer tre gange mere i forskning og udvikling end de øvrige fremstillingsvirksomheder.

Erhvervsfremme implikationer

En række af de udfordringer som industrivirksomhederne står over for er velkendte såsom eksempel finansiering. Det gælder særligt i forbindelse med virksomhedens vækstaktiviteter samt internationalisering.

Kvalificeret arbejdskraft står også højt på listen. De faglærte er en kernearbejdskraft for de fleste industrivirksomheder – og de er en stor mangelvare – måske den største barriere for at virksomhederne kan realisere det vækstpotentiale som Dansk Metals analyse indikerer. I den forbindelse bliver det endnu vigtigere, at både AMU-systemet og erhvervsskole-systemet fagligt er på omdrejningshøjde med de krav, som industrivirksomhederne stiller til teknologiske kompetencer – herunder også krav til udstyr og lærer kvalifikationer.

Understøttelse af virksomhedernes placering i værdikæden – også internationalt - fremhæves

også som et område, hvor der erhvervspolitisk kan gøres en indsats. Her handler det i høj grad om at understøtte og oplyse om de muligheder der eksisterer. Her er understøttelse og viden om netværk og klynger og internationale kontaktpunkter såsom Innovationscentrene og Enterprise European Network (EEN), virkemidler der kan støtte virksomhederne.

Fremtidens helte?

Som ovenstående viser, at der inden for de sidste par år sket meget. Men de nævnte analyser illustrerer samtidig, at industrien i dag er en meget heterogen størrelse. I erhvervs- og innovationsfremmesystemet er der flere veje til at understøtte væksten i industrien. Ét af midlerne er at skabe synlige rollemodeller som troværdigt kan vise vejen for andre.

I REG LAB vil vi i den kommende tid, i samarbejde med 10 håndplukkede virksomheder, undersøge en række cases på virksomheder, der investerer i Danmark som produktionsland i de kommende år. Altså virksomheder og ledelser der af forskellige årsager dokumenterer, at analyserne ikke er naiv fremtidssnak: Det er realiteter, og det er nu det sker. Man kunne kalde dem: Fremtidens helte.

November 2013

kresten@reglab.dk

